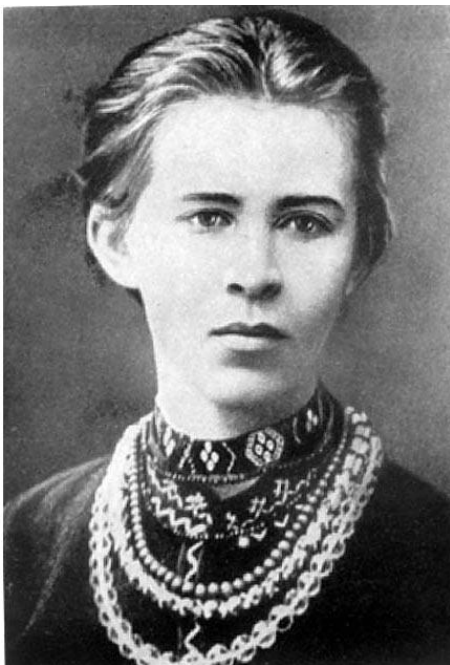

*МБУ «ЦБС Стерлитамакского района»
Межпоселенческая центральная библиотека
Сектор по обслуживанию этнической группы украинцев РБ*

*НІ! Я ЖИВА! Я БУДУ ВІЧНО ЖИТИ! Я В
СЕРЦІ*

МАЮ ПЕ, ЩО НЕ ВМИРАЄ!

(Літературно-музична композиція за творами Лесі Українки)

Стерлитамакський район, 2016 г.

Леся Украинка (1871 – 1913)

Лариса Петровна Косач (Леся Украинка) родилась 13 (25) февраля 1871 года в городе Новоград-Волынский в дворянской семье потомков украинской казацкой старшины, православного вероисповедания. Лариса Косач выросла в семье украинских интеллектуалов. Родственники ее принадлежали к знатным фамилиям и имели польские, боснийские, казацкие и греческие корни. Дядя Леси (так ее звали в семье, и это домашнее имя стало ее литературным псевдонимом), Михаил Драгоманов, впоследствии дружески опекавший племянницу и всячески помогавший ей, был известным ученым, общественным деятелем. Подолгу жил за границей: во Франции и Болгарии. Он водил знакомство с Иваном Сергеевичем Тургеневым, Виктором Гюго, был в курсе всех новейших литературных и политических событий и часто пополнял библиотеку племянницы посылками из-за границы.

Мать Леси, Ольга Петровна, писала стихи и рассказы под именем Олены Пчилки. Публиковалась она преимущественно за границей, по-видимому, не без помощи брата, но ее поэзию и рассказы для детей, написанные на родном языке, хорошо знали на Украине. Отец был высокообразованным помещиком, очень любившим литературу и живопись. В доме Косачей часто собирались писатели, художники и музыканты, устраивались вечера и домашние концерты.

Любимая всеми Леся росла здоровой и веселой. Мать решила не отдавать детей в школу, а сама разработала программу обучения, поэтому Леся получила всестороннее, но не систематическое образование, о чем

впоследствии очень жалела. Очень рано девочка обнаружила способности к искусству. Тонкая и ранимая ее душа тянулась к музыке и поэзии. Природа одарила ее талантами. Необычайно восприимчивая, ранимая, с глубоким истинным музыкальным дарованием, она начала играть и сочинять маленькие музыкальные пьесы с пяти лет, а в восемь лет написала первое стихотворение. В 1881 году Леся неожиданно тяжело заболела. Ее мучила нестерпимая боль в правой ноге.

Вначале думали, что у нее острый ревматизм. Лечили ваннами. Мазями, но безуспешно. В действительности это был костный туберкулез. Отныне много месяцев в году девочка должна была лежать в постели, не делая резких движений, и все время, испытывая мучительную боль...

С того самого времени в ее глазах поселилась вселенская печаль. Когда после первой операции ее рука осталась навсегда искалеченной, Леся поняла, что с музыкой ей придется проститься навсегда.

Родители сделали все возможное, чтобы облегчить страдания больной дочери. Они ездили с ней к морю, обращались к народной медицине, наконец, отправились к немецким светилам медицинской науки, однако все было тщетно. Иногда болезнь ненадолго отступала, а потом вновь заставляла Лесю страдать, месяцы она проводила в постели, не имея возможности встать. Но вместе с вынужденной неподвижностью росла ее любовь к литературе, укрепляя поэтический талант, вызревали творческие планы.

Она всегда и во всем пыталась отыскать радость, в ней жил какой-то неукротимый дух. Самозабвенно ночами изучала языки: болгарский, испанский, латинский,

древнегреческий, итальянский, польский, немецкий, не говоря об английском и французском, географию и историю Востока и восточных культур, историю искусства и религий, а для своих младших сестер в 19-летнем возрасте (!) написала учебник «Древняя история восточных народов».

Ее первое стихотворение «Сафо» было напечатано в 1885 году в журнале «Зоря» вместе со стихами Олены Пчилки. О чем могла писать молодая девушка, проводившая свои дни на больничной койке и предающаяся романтическим мечтаниям над бесчисленными томами книг? Конечно, о любви, испытать которую ей пришлось еще не скоро.

Знакомство с мировой литературой натолкнуло Лесю на мысль познакомить украинского читателя с наиболее выдающимися произведениями в переводе на родной язык. Вскоре у нее появилась идея объединить молодых людей — начинающих поэтов в творческую группу, чтобы заняться переводами. И вскоре такое творческое содружество, получившее название «Плеяда», появилось. Не все замыслы, конечно, удалось осуществить, но одно бесспорно: из «Плеяды» вышли известные украинские литераторы.

В 1893 году во Львове появился первый сборник стихов Леси Украинки — «На крыльях песен». Это был общий праздник семьи, особенно радовался отец, мягкий, добрый, любящий человек. Книга быстро сделала ее популярной.

«Читая, мягкие и расслабленные или холодно-резонерские сочинения украинцев-мужчин, и сравнивая их с этим бодрым, сильными и смелыми, и вместе с тем, такими искренними словами Леси Украинки, невольно

думаешь, что эта больная, слабая девушка – едва ли не единственный мужчина во всей Украине!» - с горьким юмором заключал И. Франко.

Уже в ранней лирике читателей восхищало прекрасное владение словом, живая образность языка, богатство рифм и сравнений и – что немаловажно – скрытая сила и глубокая одухотворенность. За печалью и легкой грустью скрывалась порой такая мудрость и жажда жизни, что те немногие, кто знал о личной драме поэтессы, лишь в восхищении качали головами. Многие из стихотворений этого сборника стали народными песнями. Их пели, не зная имени автора.

А в личной жизни Леси постепенно назревал серьезный конфликт: напряженные отношения с матерью. Можно себе представить, какие мучения испытывала больная девушка, жаждавшая любви, тепла, мужского участия. Однако Ольга Петровна очень ревностно относилась к дружбе дочери с молодыми людьми. Физическая беспомощность девушки усиливала ее привязанность к матери, но возрастающая мелочная родительская опека становилась невыносимой.

Возлюбленный поэтессы, Сергей Мержинский, с которым она познакомилась в 1897 году в Крыму, участвовал в революционном движении РСДРП, причем он сам был смертельно болен туберкулезом. И кто знает, почему Ольга Петровна так противилась их сближению, а потом и роману? Из-за болезни его, из-за опасной деятельности или оттого, что знала, к чему может привести жажда подвига и жертвы, как может она разбить и изранить сердце и душу?

Поэтесса тяжело переживала смерть Мержинского, к которому привязалась несмотря на протесты родителей. За

одну ночь она написала драматическую поэму «Одержимая», посвященную своему потерянному навсегда другу. Сюжет этого произведения как обычно, был связан с притчей. На этот раз в обработке Леси предстала библейская история. Поэма получила известность, да и сама Леся считала работу удачной: «...признаюсь, что я писала в такую ночь, после которой, верно, долго буду жить, если уж тогда жива осталась. И писала, даже не исчерпав скорби, а в самом ее апогее. Если бы меня кто-нибудь спросил, как из всего этого жива вышла, я бы могла ответить: «Я из этого создала драму».

В тридцать шесть лет Леся встретила своего единственного мужчину, который стал ее мужем, Климента Квитка. Он везде сопровождал поэтессу, помогал ей переносить болезнь и вскоре стал Лесе просто необходим.

Квитка вырос в приемной семье, куда постоянно приходила его родная мать с угрозами забрать ребенка. По-видимому, психологическая травма детства всю жизнь не давала ему покоя.

Он был недоверчив, малоразговорчив и потянулся только к ней, девушке с такой чистой и искренней душой, от которой трудно было ждать обмана или измены.

Ольга Петровна не одобряла новой симпатии дочери. Она мотивировала свой протест тем, что Климент непригоден к жизни, не может быть опорой больной женщине, да и к тому же моложе Леси. В письме к сестре поэтесса писала: «Это уже, я вижу, начинается «материнская ревность», но все равно, быть может, для этой ревности, чем дальше, тем больше будет поживы, но своего отношения к Клене я не изменю, разве только в направлении еще большей душевной нежности к нему. Во

всяком случае, не мамины холодные мины могут нас поссорить. Только все-таки это горько, и тяжело, и фатально, что ни одна моя дружба, или симпатия, или любовь не могли до сих пор обойтись без этой ядовитой ревности или чего-нибудь вроде этого со стороны мамы».

Недовольство Ольги Петровны на этот раз не остановило Лесю. Она пошла своим путем, руководствуясь чувствами. Мать пыталась дискредитировать Квитка, пыталась внушить Лесе мысль, что молодой человек вовсе не из любви хочет жениться на ней, но дочь была непреклонна. Она заявила матери: «Надеюсь, что мы еще будем одинаково понимать, что для меня счастье, а что горе – и этой надеждой утешаю себя».

Венчание все-таки состоялось, и начались мытарства молодой семьи. Ольга Петровна оказалась права в одном: муж с трудом мог заработать нужные деньги. Лечение Леси требовало много средств. Поездки в Италию, Египет, в Германию и Австрию опустошали и без того скудный бюджет Квитка. Последние годы жизни Леся продавала все, что могли купить, и все же кредиторы одолевали супругов. Не спасала положение даже помощь матери. Однако, несмотря на трудности, муж до конца жизни оставался преданным другом поэтессы.

К концу 1911 года здоровье поэтессы очень ухудшилось: к туберкулезу прибавилась болезнь почек. Но чем сильнее наступал недуг, тем яростнее сопротивлялась женщина, тем напряженнее она работала.

Именно в последние годы жизни Леся создала самые лучшие свои произведения – драму-феерию «Лесная песня», поэму «Адвокат Мартиан», большую драму «Каменный хозяин, или Дон Жуан». Особенно Леся была довольна последней работой, в которой знаменитый сюжет

был интересно переосмыслен. Дон Жуан в поэме Украинки женится на Анне и вместе с командорским плащом принимает и ее каменную душу, отказываясь от своего естества, от всего человеческого, что делало его личность такой привлекательной. Когда же он осознал весь трагизм своего положения, пути для отступления были уже отрезаны.

Она умерла в Сурами, где работал ее муж в те годы, недалеко от знаменитой грузинской крепости, а похоронил ее в Киеве, на родной земле.

После революции Климент Квитка двадцать лет служил профессором Государственной консерватории имени П. И. Чайковского, жил в лучах славы Леси Украинки и председательствовал на собраниях, посвященных памяти его жены.

Печальные глаза этой женщины и ее лицо, изможденное и суровое, напоминают аскетичные лики святых и фанатиков. Жизнь ее была наполнена болью и страданием. Но, несмотря ни на что, ее всегда освещал чистый и ясный свет высокой души и истинной поэзии.

Сценарий, посвященный Л. Украинки
«Ні! Я жива! Я буду вічно жити!»

Гарно прибраний зал вишивками, квітами, пучками калини, на стіні – портрет *Лесі Українки* у вінку з барвінку.Збоку на журнальному столику – підсвечник, твори *Лесі Українки*.

Тихо звучить пісня «Україночка» у виконанні О. Білозір.

На сцену виходить 1 ведучий, запалює свічку.

Леся Українка:

Ні! Я жива! Я буду вічно жити!
Я в серці маю те, що не вмирає!

1 Ведучий:

Старезні, густі, предковічні ліси на Волині. З гущавини лісу вибігають струмки, що впадають у голубі озера. Дика, таємнича і ніжна, і задумлива поліська краса...

(Звучить тихо «Колискова»)

2 Ведучий:

Саме серед такої розкішної поліської краси 25 лютого 1871 р. ум. Звячелі на Волині в славній старовинній родині Косачів народилася дівчинка, якій судилося на цілий світ вславити Україну – Леся Українка.

Маленька Леся, вірш «Як дитиною, бувало...»

2 Ведучий:

Мати Лесі Українки, відома громадська діячка і письменниця Олена Пчілка, палко кохалася в народному мистецтві, збирала вишивки, орнаменти, пісні, казки.

Прилучили з дитинства до цієї справи і маленьку Лесю. Шістьом своїм дітям мати дала національне виховання. У родині спілкувалися українською мовою, читали українські книжки.

1 Ведучий:

«У дітей мені хотілося, - писала згодом Олена Пчілка,- переселити свою душу і думки. З певністю мушу сказати, що мені це вдалося! Не знаю? чи стала б Леся Українка й Михась українськими літераторами, коли б не я».

2 Ведучий:

Не випадково І. Франко, М. Грушевський, В. Гнатюк, вітаючи Олену Пчілку з 25-річчям літературної діяльності, писали: «Ви Дали Україні перший вклад освіченої сім'ї, в якій плекається рідна українська мова і українські літературні традиції.

1 Ведучий:

До 10-ти років Леся росла і розвивалась як усі діти. Була радісна, весела, любила співати і добре танцювала «Казачка» вдвох з братом Мишком. Коли їй виповнилося 5 років, батько купив для неї фортепіано. Вона ж не тільки успішно грала, а й складала сама музичні твори.

(На фоні музики Лисенка).

2 Ведучий:

Десь на початку 1880 о., дізнавшись про арешт і заслання любої тітки Олени, 9-річна дівчинка пише свого першого свідомого врша про лиху людську долю – «Надія».

Леся Українка: (вірш «Надія»)

1 Ведучий:

Та невдовзі сталося велике горе, що потім невідступне, рік у рік, день у день, аж до 42 років, до останнього подиху переслідувало й невимовно тяжко мучило її.

2 Ведучий:

У січні 1881 р. на Йордан Леся пішла на річку Стир подивитись, як святять воду. Сильно змерзла і заслабла. Відтоді і почалась її, як вона сама жартувала, «Тридцятилітня війна» з хворобою.

1 Ведучий:

Через хворобу майбутня письменниця до школи не ходила, та завдяки самоосвіті, феноменальним здібностям до мов, літератури, історії стала високоерудованою жінкою. Особливо легко і швидко засвоювала іноземні

мови. Вільно володівши французькою, німецькою, англійською, знаючи також грецьку, латинь, бездоганно розмовляла російською та польською мовами.

2 Ведучий:

У 18 років Леся могла рекомендувати і перекладати приятелям найкраще зі всесвітньої літератури. У 1890 р. вона написала для молодшої сестри книжку «Стародавня історія східних народів», яка в 1918 р. була видана як підручник для національної школи. Недаремно М. Павлик назвав Лесю «геніальною жінкою».

1 Ведучий:

Туберкульоз знищив її фізично, Але духу не переміг. Що інтенсивніше наступала хвороба, то непоборніше ставав дух. Незламнішою робилася воля до життя: *Леся Українка: (вірш «Сjнtrf спет сперо»).*

2 Ведучий:

Хвороба та скалічена хірургом ліва рука позбавили Лесю можливості стати піаністкою, а Тим часом вона сама сказала:

Леся Українка:

Мені інколи здається, що з мене вийшов би далеко кращий музикант, аніж поет, та тільки біда, що природа мені утяла такий кепський жарт.

1 Ведучий:

Зякою тугою прощалася Леся зі своїми улюбленим інструментом – фортепіано:

Леся Українка: (під музику Шопена):

Мій давній друже! Мушу я з тобою розстатися надовго... Жаль мені! З тобою звикла я ділитися Журбою, вповідувать думки веселі і сумні.

(Звучит музика)

2 Ведучий: Навесні 1882 р. Родина Косачів перебралася на постійне проживання до мальовничого с. Колодяжного на Волині. З першого дня село стало для Лесі школою життя. Віч-на-віч вона зіткнулася з людьми, що їх звали народом.

1 Ведучий:

Їсаме тут, в чудові місячні ночі, зачарована поліськими легендами, крадькома, бігала дівчинка по лісу з надією зустріти лісову красню Мавку, що стала її ідеалом, доброго дідуся Лісовика, гостювала в дядька Лева у Нечимному і слухала його фантастичні оповідання.

(звучит музика Б. Янівського до «Лісової пісні»).

2 Ведучий: Вражена важкою недугою, Леся Українка лікувалася в Німеччині, Італії, Єгипт та інших країнах світу. Та де б вона не проживала, уявно переносилася в кожен кут України, на Волинь, Поділля, на залиті сонцем галявини, переліски, встелені запашними травами і барвистими квітами.

Леся Українка: (вірш «Красо України, Поділля»).

1 Ведучий:

У Кутаїсі, у самісінькій Кохіді, поетесі вдалося створити свою мрію, свої викосі ідеали – драму-феєрію «Лісова пісня» всього за 10-12 днів.

Леся Українка (монолог Мавки на фоні гри сопілки):

(Звучить музика Б. Янівського до «Лісові пісні»).

2 Ведучий: Світогляд та естетичні смаки поетеси формувалися знайомих.

(На фоні музики Лисенка):

1 Ведучий: Тріумверат. Так називалося побратимство трьох родин у Києві-Старицьких, Лисенків, Косачів.

(Під супровід музики Лисенка):

2 Ведучий: В останньому листі до Людмили Старицької-Черняхівської Леся писала:

Леся Українка: «З Миколою Віталійовичем пов'язані у мене спогади найдорожчих молодих літ, в його хаті стільки незабутнього пережито!

Старицький, Лисенко – сі ймення для інших належать тільки до літератури й хисту, а для мене вони вічно викликатимуть живі образи, як імена юлизьких і рідних людей, що живуть, поки живеє наша свідомість».

(Музика затихає).

1 Ведучий: Як і великі українські корифеї Шевченко, Франко, Старицький, Леся Українка понад усе любила свій поневолений край і прагала для нього кращої долі. Будучи фізично кволою, вона боролась твердим, як криця, словом:

Леся Українка (вірш «Слово, чому ти не твердая криця?»):

2 Ведучий: Народилася Лариса Косач в м. Новоград-Волинську, а як письменниця – у нашому Львові. Адже саме тут, у Львові, у журналі «Зоря», 27 листопада 1884 р. Надрукований її перший вірш «Конвалії». Наше місто дало їй поетичне ім'я, назвавши Українкою. Саме в Львові зійшла ясна Лесинського таланту. Тут, у Львові, за допомогою І. Франка побачили світ перші збірки поезії

Лесі Українки: «На крилах пісень», «Думи і мрії», «Відгуки».

1 Ведучий: Львів посідав особливе місце в житті геніальної поетеси. Протягом 12 років Леся Українка приїжджала до нашого міста 8 разів, а 9 березня 1903 р. Навіть виявила божання переїхати жити до Львова. Разом з матір'ю, Оленою Пчілкою, вони гостювали в родинях Франка і Павлика, бували в Товаристві ім. Т. Г. Шевченко, у видавництвах львівських журналістів.

2 Ведучий:

Висловлюючи загальну думку про поетичний хлист Лесі Українки, І. Франко казав: «Від часу Шевченкового «Поховайте та вставайте» Україна не чула такого гарячого поетичного слова, як з уст цієї слабосилої хворої дівчини».

Леся Українка:

Вставай, хто живий, в кого думка повстала,
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли-
Досвітній вогонь запали,
Коли ще зоря не заграла.
(Звучить пісня Є.Пащук «Лесі Українці»).

1 Ведучий: У червні 1894 р. Збулася давня мрія Лесі Українки – вона їде в Болгарію до свого улюбленого

дядька і духовного батька Михайла Драгоманова, який викладав у Софійським університеті. Сааме Драгоманов мав великий вплив на формування світогляду поетеси. Леся навіть псевдонім запозичила в нього – Українка. Доля так розпорядилася, що в момент смерті улюбленого дядька сааме Леся закрила йому очі.

2 Ведучий: Знайомство з видатними культурними діячами, вченими, письменниками спонукало Лесю Українку більше думати про роль і участь молодого покоління у громадському житті, політичних змаганнях. Як свіжо звучать і нині Лесині слова:

Леся Українка: Упершее там мені суворії питання
Перед ояима стали без прикрас: Ті люди, що весь вік несли
тяжке завдання, Казали: «Годі нам, тепер черга на вас, На
вас, робітники незнані, молодії...»

(«До товаришів»)

1 Ведучий: Труднее життя випало на долю Лесі Українки. Вона понад усе любила правду і свободу, а кругом панували кривда і насильство. Вона мріяла батичи людей щасливими, а вони, голодні і зацьковані, ледь животіли, їй хотілося, щоб у країні Були школи, рідне слово й освічені люди, а всюди стояли в'язниці й непроглядна темрява.

Леся Українка:

(«І все-мак до тебе думка лине...»).

Пісня Б. Янівського «Скрізь плач, І стогін, І ридання...»)

2 Ведучий: Тільки в невтомній праці знаходила Леся опору. Кращі твори поетеси позначені намаганнями поєднати «гармонію ідеалу», що стало однією з істотних особливостей її творчого методу, визначеного самою Лесею УКраїнкою як новоромантизм. Високий пафос її поезії якнайкраще відповідає суспільним настроям періоду наростання визвольних завдань.

1 Ведучий: То Були такі нестерпні хвилини, коли горе грізним муром ставало перед дівчиною. Тоді на папір лягали слова муки й страждання:

Леся Українка: («Горить моє серце»)

1 Ведучий: Леся Українка, як і І. Франко, вдається до циклізації поезії: «Подорож до моря», «Сім струн», «Сльози перли». А сам І. Франко писав про неї: «Леся Українка – це гарячий поклик до бою за волю і людські права, Але Леся Українка – це і мужній талант, не позбавлений жіночої грації і ніжності».

2 Ведучий: Нестерпний біль... Безсонні ночі, лікування, операції... хоч би один рік чи два визволитись від власного ярма! Однак молодість, повна жаги життя, Бере своє.

Леся Українка: («Стояла і слухала весну»)

1 Ведучий: Інтимне, особисте не могло не прорватись на аркуші паперу, особливо тоді, коли душа і серце поетеси розривалося від втрати найдорожчої, коханої людини – Сергія Мержинського.

Леся Українка: (Все, все покинуть...»)

2 Ведучий: Леся не любила показувати перед людьми своє особисте горе і друзям не несла свої жалі. І тільки білі листочки паперу чули сумний та пекучий шепіт змучених уст:

Леся Українка: («Уста говорять: «Він навік загинув»)

1 Ведучий: Не встиг пригаснути біль від втрати дорогої людини, як письменницю спіткало ще одне тяжке лихо: підступний туберкульоз перекинувся на легені.

2 Ведучий: Душу і тіло поетеса поїхала лікувати в Карпати, до своїх друзів – Ольги Кобилянської, Василя Стефаника, Івана Франка, Михайла Павлика.

1 Ведучий: А незабаром, в Чернівцях, на літературному вечорі, влаштованому на її честь, вона вже картатиме середовище інтелігенції за бездіяльність, пасивне ставлення до жорстокої дійсності, тих, хто змирився з рабським становищем.

Леся Українка:

...Ми паралітики з блискучими очима, Великі духом, силою малі, Орлині крила чули за плечима, Самі ж кайданами прикуті до землі...

(«Товаришці на спомини»)

(Пісня «Давня Казка», Музика Б. Янівського)

2 Ведучий: У передчутті суспільних катаклізмів, у стражданні непоправних втрат, в невідворотному загостренні хвороб, в постійних нестатках, лікуванні, переїздах, під час розрух і страйків, террору, після революції 1905 р., обшуків, переслідувань, навіть арешту, під негласним наглядом поліції, напередодні Першої світової війни Леся Українка написала близько двадцяти драматичних поем – грандіозний поетичний масив у найпотужніших регістрах трагедії.

1 Ведучий: Що більше наступала хвороба, то більший опір і завзяття виявляла письменниця. Жити їй залишилося 12 років, - і то – яких творчих років!

1 Ведучий: «Одержима»

2 Ведучий: « Вавілонський полон»

1 Ведучий: « На руїнах»

2 Ведучий: «Осіння Казка»

1 Ведучий: «Три хвилини»

2 Ведучий: «В катакомбах»

1 Ведучий: «Касандра»

2 Ведучий: «У пущі»

1 Ведучий: «На полі крові»

2 Ведучий: «Руфін Прісцилла»

1 Ведучий: «Бояриня»

2 Ведучий: «Лісова пісня»

1 Ведучий: «Адвокат Мартіан»

2 Ведучий: «Камінний господар»

1 Ведучий: «Оргія»

2 Ведучий: Кожен з цих творів – це сяючий діамант, це безсмертний вклад поетеси у скарбницю українського і світового мистецтва.

1 Ведучий: Леся Українка була не тільки видатним драматургом, вона була істориком особливого дару. Дару історичної інтуїції.

2 Ведучий: Вона писала в трьох вимірах – у вимірі сучасних їй проблем, у глибину їх історичних аналогій, а також в перспективу їх проєкцій на майбутнє.

1 Ведучий: Як це було можливо – то вже четвертий вимір. Вимір її геніальності. І серпня 1913 р. в м Сурамі, на Кавказі, із народженням дня згасло життя Лесі Українки, гордої доньки України.

2 Ведучий: І чим далі її постать віддаляється від нас у часовому просторі, Тим зрозумілішим для нас стає її образ. Дивовижна, незбагненна сила Лесиної віри у віки прийдешні, у краще майбутнє поставили її на п'єдестал безсмертя.

1 Ведучий: Яскрава творчість Лесі Українки двано вийшла за межі України. Подіями світового рівня стали відзначення ЮНЕСКО 100-річчя від дня народження поетеси та Дня пам'яті до 50-річчя її смерті.

2 Ведучий: Здійснилось останнє геніальне пророкування поетеси:

Як я умру, на світі запалає

Покинутий вогонь моїх пісень.
І стримуваний промінь засіяє,

Память

В честь письменниці названі:

Бульвар — в Києві.

Улиці — в Луцьку, Москві, Тбілісі, Батумі, Іркутську,
Мінську, Ялті, Сімферополі, Ковелі, Львові, Прип'яті,
Черновцях, Горловці.

Волинський національний університет — в Луцьку.

Театри

в Києві — Національний академічний театр російської
драми.

в Дніпропетровську — музично-драматичний театр.

На Україні існує чотири музею Лесі Українки: в
Києві, Ялті, Новограді-Волинському і Колодяжному (на
Волині).

Почтовая марка СССР,
[1956 год](#)

Почтовая марка СССР,
[1971 год](#)

Почтовая марка Украины,
[1994 год](#)

Пам'ятник Лесе Українці в Балаклаві